

Sygn. akt IV CSK 51/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku „E.” Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie J. S., B. S. i Skarbu Państwa - Starosty Powiatu B.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania J. S. i B. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 7 czerwca 2017 r., sygn. akt VIII Ca [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. orzeka, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Uczestnicy postępowania J. S. i B. S. w skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w T. z dnia 7 czerwca 2017 r., opartej na obu podstawach kasacyjnych przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c., uzasadnili wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania w ten sposób, że „w sprawie występuje pierwsze istotne zagadnienie prawne, dotyczące wykładni przepisów art. 292 k.c., art. 305⁴ k.c., art. 348 k.c., art. 352 § 2 k.c. i art. 176 § 1 k.c. oraz w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów to jest przepisów art. 292 k.c., art. 305⁴ k.c., art. 348 k.c., art. 352 § 2 k.c. i art. 176 § 1 k.c. dotyczące rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego czy w celu zaliczenia okresu posiadania poprzedników prawnych przedsiębiorcy przesyłowego konieczne jest wykazanie nieprzerwanego ciągu przeniesień posiadania linii przesyłowej oraz nieprzerwanego ciągu przeniesień posiadania służebności gruntowej i służebności przesyłu (...) poprzez przedłożenie do akt sprawy porozumienia lub umowy dotyczących przeniesień posiadania linii energetycznej oraz przeniesień posiadania służebności gruntowej, poprzez przedłożenie protokołów zdawczo - odbiorczych dowodzących przekazanie posiadania linii energetycznych oraz poprzez wykazanie nieprzerwanego ciągu przeniesienia posiadania konkretnych urządzeń przesyłowych w sposób inny (...) albo czy (...) wystarczające jest przedłożenie ogólnych dowodów następstw prawnych (...)” zachodzących pomiędzy posiadaczami „lub czy wystarczająca jest sama zmiana przepisu, na podstawie której to zmiany z mocy prawa (...) doszło do przekształcenia zarządu, będącego dzierżeniem w posiadanie na rzecz poprzednika prawnego uczestnika postępowania”. Wskazali, że występuje także drugie zagadnienie, „dotyczące wykładni przepisów art. 292 kodeksu cywilnego oraz w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów to jest przepisu art. 292 kodeksu cywilnego dotyczące rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego czy przedsiębiorca przesyłowy może zasiedzieć służebność przesyłu, czy (...) może zasiedzieć służebność gruntową o treści służebności przesyłu w zakresie uprawnienia do korzystania ze strefy technicznej i w zakresie uprawnienia do korzystania ze strefy ochronnej (...) oraz czy jest możliwe objęcie

zasiedzeniem służebności także strefy ochronnej, czy jest możliwe objęcie zasiedzeniem służebności także strefy technicznej, w których to strefach technicznych nie ma żadnych widocznych urządzeń oraz nie ma żadnych urządzeń będących efektem celowej działalności człowieka w strefie ochronnej, w strefie technicznej, w strefie technologicznego korzystania także (...) gdy przedsiębiorca przesyłowy i jego poprzednicy prawni nie dokonywali w okresach przeszłych żadnych remontów, modernizacji i odbudowy urządzeń sprzętem budowlanym i maszynami budowlanymi w strefie technicznej oraz w strefie ochronnej (...) czy tylko w zakresie korzystania z gruntu wokół linii energetycznej i wokół słupów (...).

W odpowiedzi na skargę wnioskodawca „E.” S.A. w G. wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli wystąpi przynajmniej jedna z określonych w tym przepisie przyczyn, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez stronę składającą wniosek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, wymagającym zachowania standardów argumentacji prawniczej, na które składają się, między innymi, zwięzłość stylu, rzeczowość i adekwatność argumentacji, precyzyjne i selektywne formułowanie twierdzeń i wniosków. Nie spełniają tych standardów rozbudowane ponad potrzebę wywody, rozważania i argumenty powtarzane i akcentowane w różnych miejscach, nie zawierające natomiast syntetycznego wyeksponowania istoty problemu (wniosku lub zarzutu).

Założenia te, które były przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego (por. postanowienie z dnia 18 grudnia 2013 r., III CSK 311/13, OSNC 2014, nr 7 - 8, poz. 83, wyrok z dnia 22 października 2015 r., IV CSK 738/14, OSNC 2016, nr 10, poz. 120 i postanowienie z dnia 27 października 2016 r., IV CSK 187/14, niepubl.), nie zostały uwzględnione przez skarżących.

Także inne wymagania dotyczące sporządzania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia nie zostały wzięte pod uwagę.

Dotyczy to nieprawidłowej zbieżności argumentacji prawnej służącej wykazaniu przyczyny kasacyjnej z argumentacją powołaną na uzasadnienie

podstaw skargi, które są badane dopiero przy rozpoznawaniu skargi, po jej przyjęciu, a także sposobu uzasadnienia przyczyn przyjęcia skargi, przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Wykazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a zatem występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga przedstawienia konkretnego, dotychczas nierozwiązanego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym, zaprezentowania argumentacji przekonującej o istnieniu na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych i świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, a ponadto wyjaśnienia dlaczego jest ono istotne (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, niepubl.).

Skuteczne natomiast powołanie się na potrzebę wykładni przepisów prawa, a zatem na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga skonkretyzowania, o które przepisy (przepis) prawa chodzi i wskazania w drodze właściwej argumentacji prawnej, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne dotyczące tych przepisów oraz przekonującej, że dotychczas nie doczekały się one wykładni albo że na ich tle ujawniła się rozbieżność w judykaturze, którą należy wykazać przez przytoczenie konkretnych rozbieżnych orzeczeń, wydanych w zbliżonych stanach faktycznych i prawnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29).

Wymagania te nie zostały w skardze uczestników spełnione.

Skarżący wadliwie uzasadnili wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, powołując się łącznie na przyczyny przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., i odnosząc je do tych samych kwestii prawnych. Każda z tych przyczyn ma charakter odrębny i powinna być wykazana przy pomocy odmiennej i właściwej dla każdej z nich argumentacji.

Stawiając określone kwestie jako „zagadnienia prawne” skarżący ujęli je jako sekwencję pytań, uzasadnionych szeroko w sposób opisowy i nadmiernie rozbudowany. Przeważającą część uzasadnienia wniosku wypełniają obszerne fragmenty uzasadnień wielu orzeczeń sądowych, niewieńczonych syntezą. W skardze brak natomiast argumentów prawnych mogących przekonać

o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Równie nieskutecznie skarżący powołali się na potrzebę wykładni przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku także w tym zakresie ogranicza się do wielostronicowego opisu, stanowiącego ciąg obszernych cytatów z licznych orzeczeń sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, wydanych w różnym czasie, w rozmaitych sprawach, osadzonych w różnorodnych stanach faktycznych. W uzasadnieniu tym zabrakło natomiast syntetycznego scharakteryzowania istoty powoływanej rozbieżności, której przejawem miałyby być orzeczenia różniące się zasadniczo w ocenie prawnej w analogicznych stanach faktycznych (zbliżonych pod względem podmiotowym, przedmiotowym i czasowym). Tak swobodnie ujęte zestawienie orzeczeń nie służy wykazaniu istnienia w orzecznictwie sądowym rozbieżności takiej rangi, by wymagała kolejnej i stanowczej wypowiedzi Sądu Najwyższego. Wielokierunkowość wykładni przepisów prawa sama przez się nie oznacza rozbieżności w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący nie przedstawili też argumentów, które mogłyby ewentualnie świadczyć o istnieniu poważnych wątpliwości na tle wykładni powołanych w skardze przepisów.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto stosownie do art. 520 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.